

Uchwała Nr LXXVI/1688/2023
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 28 marca 2023 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – bez czarny

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 44 ust. 1, ust. 2, art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.) w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Rada Miasta Rzeszowa
uchwala, co następuje:

§ 1

1. Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo z gatunku Bez czarny (*Sambucus nigra*) o obwodzie pnia 134 cm i wysokości 6,2 m rosnące na terenie nieruchomości nr 1132/28 w obr. 207 zwane „pomnikiem przyrody”.
2. Współrzędne geograficzne umiejscowienia pomnika przyrody są następujące: 50° 2' 4.92" N 22° 0' 16.28" E.
3. Położenie pomnika przyrody określa załącznik do niniejszej uchwały.
4. Pomnikowi przyrody nadaje się nazwę „Bez czarny Juliusz”.

§ 2

Ustanowienie drzewa, o którym mowa w § 1 pomnikiem przyrody ma na celu ochronę tworów przyrody ożywionej, charakteryzujących się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar.

§ 3

W stosunku do pomnika przyrody w ramach ochrony czynnej ustala się możliwość:

- 1) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających koronę;
- 2) zabezpieczania ubytków i ran powierzchniowych pnia.

§ 4

W stosunku do ustanowionego pomnika przyrody wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 5) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5

Prace wykonywane na potrzeby ochrony przyrody (cięcia w koronie drzewa, wiązania konarów, zabezpieczanie ran) wykonywane są po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody przez Gminę Miasto Rzeszów.

§ 6

Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Prezydent Miasta Rzeszowa.

§ 7

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Rzeszowa.

§ 8

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący Rady Miasta Rzeszowa

Andrzej Dec

Uzasadnienie
do Uchwały Nr LXXVI/1688/2023
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 28 marca 2023 r.
w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – bez czarny

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.) formami ochrony przyrody są między innymi pomniki przyrody. W myśl art. 40 ww. ustawy, pomnikami przyrody definiuje się „pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.”

Wniosek na ustanowienie bzu czarnego pomnikiem przyrody został złożony przez Fundację Będzie dziko z siedzibą przy ul. Klonowej 26/26 w Rzeszowie w dniu 7 lipca 2022 r. Bez czarny (*Sambucus nigra*) o obwodzie pnia 134 cm i wysokości 6,2 m rośnie na działce nr 1132/28 w obr. 207 położonej przy ul. Słowackiego w Rzeszowie. Rozpiętość korony drzewa w linii północ – południe wynosi 7,5 m, a w linii wschód – zachód 9,5 m. Drzewo rośnie na ogólnodostępnym terenie zielonym, w pobliżu ciągów pieszych między blokami mieszkalnymi. Drzewo jest w bardzo dobrej kondycji zdrowotnej. Na pniu brak jest oznak chorobowych, a korona o kształcie parasolowatym posiada pełne i zdrowe ulistnienie.

Proponowane na pomnik przyrody drzewo wyróżnia się pod względem przyrodniczym i krajobrazowym oraz odznacza się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je spośród innych drzew tego gatunku takimi jak: obwód pnia, wysokość, szerokość korony czy pokrój. Bez czarny ma postać drzewiastą, co jest niezwykle rzadko spotykana formą tej rośliny. Ponadto drzewo jest laureatem IX edycji Drzewo Roku 2019 Klubu Gaja. Obwód drzewa na wysokości 130 cm spełnia kryteria ustalone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300), w którym dla gatunku bez czarny został on określony na minimum 100 cm.

Projekt uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie na podstawie art. 44 ust. 3a i 3b ustawy o ochronie przyrody.

Drzewo rośnie na nieruchomości zgodnie z aktualnym wypisem z rejestru gruntów stanowiącej współwłasność 8 osób fizycznych, 1 instytucji - Caritas Diecezji Rzeszowskiej z siedzibą przy ul. Jana Styki 21 w Rzeszowie oraz Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. W odpowiedzi na pisma dotyczące prośby o zajęcie stanowiska w sprawie objęcia ochroną prawną przedmiotowego drzewa poprzez wyrażenie zgody lub nie, tylko 2 współwłaściciele wyraziło zgodę na ustanowienie pomnika przyrody a jeden ze współwłaściciele nie wyraził zgody. Rzeszowska Spółdzielnia Mieszkaniowa uzależniła ustanowienie drzewa pomnikiem przyrody od wydzielenia i zbycia na rzecz Gminy Miasto Rzeszów części działki nr 1132/28 obr. 207 na której rośnie drzewo. Uchwała w tej sprawie nie została podjęta przez Walne

Zgromadzenie Członków Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, jednak nie ma to wpływu na procedowanie ustanawiania drzewa pomnikiem przyrody.

Z uwagi na lokalizację drzewa przy ul. Słowackiego w Rzeszowie proponuje się nazwę „Bez czarny Juliusz”.

Załącznik do Uchwały Nr LXXVI/1688/2023
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 28 marca 2023 r.
w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – bez czarny

